

การวิเคราะห์คุณค่าของรายการโทรทัศน์ "ทำพิธีกรรม"

นายอนันต์ จันทร์วาววม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัย

ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN : 974-581-690-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018085

i 14519355

THE VALUE ANALYSIS OF THE TELEVISION PROGRAM "THA PHI SUD"

Mr. Anan Janwongwan

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Mass Communication

Graduate School

Chulalongkorn University

1992

ISBN : 974-581-690-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์
โดย
ภาควิชา
อาจารย์ที่ปรึกษา

การวิเคราะห์คุณค่าของรายการโทรทัศน์ "ทำนุสุนัน"
นายอนันต์ จันทร่วาววม
การสื่อสารมวลชน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปณิตดา ธนสฤติชัย

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

ดร. อาร
.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. อาร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

Dr. Srd
.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชวัญ เรือง กิติวัฒน์)

Dr. B
.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปณิตดา ธนสฤติชัย)

Dr. Sirichai
.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ)

ศูนย์วิทยุกระจายเสียง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อนันต์ จันทร์วาววม : การวิเคราะห์คุณค่าของรายการโทรทัศน์ "ท่าพิสูจน์" (THE VALUE ANALYSIS OF THE TELEVISION PROGRAM "THA PHISUD") อ.ที่ปรึกษา ผศ.ปณิตดา ธนสถิตย์, 175 หน้า. ISBN 974-581-690-6

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงคุณค่าของรายการโทรทัศน์ที่ผลิตขึ้นในประเทศไทย โดยยกกรณีของรายการท่าพิสูจน์ที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 มาเป็นกรณีศึกษา ในช่วงระหว่าง พ.ศ.2531-2534

จากการศึกษาวิจัยพบว่า

1. คุณค่าของรายการโทรทัศน์ "ท่าพิสูจน์" เกิดขึ้นได้จากหลายองค์กร อันได้แก่ สถานีโทรทัศน์, ฝ่ายขายเวลาโฆษณาและผู้ซื้อเวลาในการออกอากาศ, ฝ่ายผลิตรายการ ทั้งนี้คุณค่าที่เกิดขึ้นในแต่ละองค์กรก็มีความแตกต่างกันออกไป แต่โดยที่คุณค่าหลักของรายการยังคงอยู่ที่หน้าที่หรือประโยชน์ใช้สอยของรายการที่มีต่อองค์กรนั้นๆ ทั้งนี้หน้าที่นั้นๆ จะสร้างผลกำไรเชิงธุรกิจให้กับผู้ผลิตหน่วยต่างๆ
2. การวิเคราะห์คุณค่าของรายการโทรทัศน์ "ท่าพิสูจน์" ได้ทดลองนำทฤษฎีในวิชาวิศวกรรมคุณค่า (VALUE ENGINEERING) มาประยุกต์ใช้ เพื่อวิเคราะห์คุณค่าของรายการโทรทัศน์ ซึ่งถือว่าเป็นสินค้าที่ต้องทำกำไรในเชิงธุรกิจให้กับผู้ผลิต เช่นเดียวกับสินค้าอุตสาหกรรมอื่นๆ
3. ผู้วิจัยพบว่าคุณค่าที่เกิดขึ้นกับผู้ผลิตรายการท่าพิสูจน์นั้น เกิดขึ้นเพราะผู้ผลิตในหน่วยต่างๆ ได้พยายามเพิ่มหน้าที่หรือประโยชน์ใช้สอย (FUNCTION) ของรายการให้มากขึ้นตลอดเวลา โดยที่การเพิ่มหน้าที่หรือประโยชน์ใช้สอยดังกล่าวจะต้องเพิ่มค่าใช้จ่ายให้สูงขึ้นในการผลิต ซึ่งแตกต่างจากทฤษฎีวิศวกรรมคุณค่าที่นำมาใช้
4. ผู้วิจัยได้เสนอความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิตหน่วยต่างๆ ออกมาในรูปของความสัมพันธ์ในเชิงคณิตศาสตร์ ทั้งนี้โดยไม่ได้สรุปออกมาในลักษณะตัวเลขแต่เสนอเพื่อเป็นแนวคิดในการวิเคราะห์คุณค่าของรายการโทรทัศน์ต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... การสื่อสารมวลชน .....
สาขาวิชา ..... การสื่อสารมวลชน .....
ปีการศึกษา ..... 2534 .....

ลายมือชื่อนิติ .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม .....

C350319 : MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORD : VALUE ANALYSIS/TELEVISION PROGRAM/THA PHISUD

ANAN JANWOWWAM : THE VALUE ANALYSIS OF THE TELEVISION PROGRAM "THA PHISUD". THESIS ADVISOR : ASST. PROF. PANADDA THANASATHITTAYA. 175 PP.

ISBN 974-581-690-6

The purpose of this research was to examine the value of television programs produced in Thailand, based on a case study of the program "Tha Phisud" which was broadcasted on the Army TV. Station Channel 7 from 1988 to 1990.

Results were as follows :

1. The total value of the television program (Tha Phisud) was determined by the value incurred by several individual parties such as the TV. station, the marketing department, the time buyer, and the production department. The incurred value varied from one party to another. Nevertheless, the main value was still determined by the function or the utility of the program, which was its ability to make profits for the parties involved in the production.

2. The researcher applied the value engineering theory in his value analysis of the TV. program which was supposed to make profits for its producers like other manufactures.

3. The researcher found that the total value of "Tha Phisud" was the outcome of several parties' attempt to continuously increase the function or the utility of the program. Such an attempt, inconsistent with the value engineering theory, did result in a higher production cost.

4. The researcher presented the relationship among different parties in the form of mathematical formula. Though the numbers were omitted, the concept was presented in such a way that it can be used in further value analysis of the TV. program.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา ..... การสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิติ .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ ก็เนื่องเพราะความเอาใจใส่อย่างซื่อสัตย์ของอาจารย์หลาย ๆ ท่าน โดยที่จะกล่าวอ้างในเบื้องต้นคือ รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริภายะ เป็นผู้ควบคุมทิศทางและจังหวะในการเขียนวิทยานิพนธ์ เพราะเหตุที่ว่าการผลิตรายการโทรทัศน์นั้น ไม่เอื้ออำนวยให้ชีวิตมีจังหวะเวลาที่สม่ำเสมอ การปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานควบคู่ไปกับการเขียนวิทยานิพนธ์จึงมีความสำคัญมาก และคำปรึกษาอันทรงคุณค่าจากผศ. ชวิญ เรือนกิตติวัฒน์ ที่ได้แนะนำและชี้จุดบกพร่อง ซึ่งถ้าหากไม่ได้รับคำปรึกษาจากท่านอาจารย์ที่กล่าวนี้ งานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ก็คงจะสำเร็จลงไม่ได้เลย

นอกจากนี้ ต้องขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปณิตดา ทัศนิตย์ ที่ดูแลในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างต่อเนื่อง และมีความเข้าใจในการผลิตรายการโทรทัศน์ จึงรู้จักแนวทางและลักษณะเฉพาะของผู้วิจัยที่จะก่อให้เกิดการกระตุ้นผลักดันให้งานสำเร็จ

รวมทั้งกราบขอบพระคุณอาจารย์อีกหลายท่านที่ไม่ได้เอ่ยชื่อนาม ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้วิจัย และขอขอบพระคุณบุคคลรอบข้างที่เป็นห่วงเป็นใย เกื้อหนุนความรู้สึกและชี้แนะแนวทางในเชิงสร้างสรรค์ตลอดเวลา อันได้แก่ พี่ เพื่อน ๆ ในภาควิชาการสื่อสารมวลชน รุ่นที่ 1 รวมทั้งพี่ ๆ ในบริษัทในฐานะของเจ้านาย และผู้นำครอบครัว

อเนตต์ จันทร์วาวาม

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหาที่นำมาวิจัย.....	7
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
ข้อสันนิษฐานของการวิจัย.....	8
ศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
ทฤษฎีวิวัฒนาการคุณค่า.....	13
3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	29
แหล่งข้อมูล.....	29
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	33
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
การนำเสนอข้อมูล.....	37
บทสรุป.....	38

4	พัฒนาการของการผลิตรายการทำพิธีสงฆ์.....	39
	พัฒนาการระยะที่ 1 "ลุยงาน".....	40
	พัฒนาการระยะที่ 2 "สร้างตัว".....	55
	พัฒนาการระยะที่ 3 "อิมตัว".....	66
	บทสรุป.....	76
5	วิเคราะห์คุณค่ารายการทำพิธีสงฆ์.....	77
	ขั้นตอนในการผลิตรายการทำพิธีสงฆ์.....	81
	การวิเคราะห์หน้าที่.....	82
	1. ฝ่ายสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7.....	83
	2. ฝ่ายขาย (บริษัท กันตนา เอ็นเตอร์เทนเมนต์ จำกัด)....	85
	3. ฝ่ายสร้างสรรค์ (บริษัท กันตนา อินเทอร์เน็ตคอมมิวนิเคชั่น จำกัด).....	86
	4. ฝ่ายผลิต (บริษัท กันตนา จำกัด).....	92
	ประเมินความสัมพันธ์หน้าที่.....	98
6	บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	115
	ข้อจำกัดในการวิจัย.....	119
	ข้อเสนอแนะ.....	120
	บรรณานุกรม.....	121
	ภาคผนวก.....	123
	ภาคผนวก ก. ตารางออกอากาศรายการทำพิธีสงฆ์	
	เดือน มกราคม 2531-มีนาคม 2531,	
	เดือน กุมภาพันธ์ 2532-เมษายน 2532,	
	เดือน สิงหาคม 2532-กันยายน 2532,	
	เดือน มกราคม 2534-มีนาคม 2534.....	124

ภาคผนวก ข. บทบรรยายรายการทำพิธีสงฆ์ ตอนที่ 96, 91...	134
ภาคผนวก ค. จดหมายแนะนำจากผู้ชมรายการ.....	140
ภาคผนวก ง. บทละครโทรทัศน์ เรื่องปิดตลาดปล้น.....	146
ภาคผนวก จ. สมุดบันทึกการทำรายการทำพิธีสงฆ์.....	151
ภาคผนวก ฉ. ภาพถ่ายรายการทำพิธีสงฆ์.....	160
ประวัติผู้เขียน.....	175

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย